

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت امور باغبانی

دستورالعمل اجرایی شناسایی و نظارت بر فرایند تولید تا عرضه داخلی
محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای

دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی
بهار ۱۴۰۱

الف) ضرورت و اهمیت

با عنایت به ضرورت ارتقاء کیفی و کمی محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای و ضرورت کنترل کیفیت این محصولات از مبدا تولید تا عرضه به بازارهای داخلی و با توجه به لزوم بهره مندی از تجربیات جهانی در زمینه استانداردسازی و ارتقاء کیفیت محصولات کشاورزی از جمله استانداردهای GLOBAL GAP که مبتنی بر اجرای عملیات خوب کشاورزی و مدیریت یکپارچه تولید تا عرضه محصولات کشاورزی یعنی از مزرعه، باغ، گلخانه و... تا عرضه محصول به بازار، با هدف ارتقاء کیفیت محصول نهایی می باشد و با توجه به اهمیت پایش و نظارت بر فرایند تولید تا عرضه داخلی محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای و نیز تکالیف قانونی موجود برای حفظ سلامت آحاد جامعه و جلب اطمینان خاطر مصرف کنندگان درخصوص محصولات گلخانه ای، این دستورالعمل اجرایی به منظور شناسایی و نظارت بر فرایند تولید تا عرضه داخلی محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای تدوین و ابلاغ می گردد.

ب) روش کار

در راستای اجرایی نمودن ابلاغیه شماره ۰۲۰/۱۰۹۵ مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۱۷ وزارت جهادکشاورزی درخصوص دستورالعمل نظارت بر تولید و ارتقای سلامت محصولات گیاهی با محوریت سازمان حفظ نباتات کشور و با عنایت به اینکه فرایند اطلاع رسانی به گلخانه داران به منظور انطباق با دستورالعمل ابلاغی می بایست در یک بازه زمانی منطقی و مناسب انجام پذیرد، لذا فرایند شناسایی و نظارت بر تولید تا عرضه داخلی محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای، در طول مدت یک سال در کل گلخانه های سبزی و صیفی با عاملیت سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور و نظارت استانی سازمان جهادکشاورزی استانها و نظارت عالی سازمان حفظ نباتات و معاونت امور باغبانی عملیاتی خواهد شد به نحوی که به منظور ترغیب گلخانه داران در اجرای دستورالعمل و اعطای فرصت کافی به بهره بردار برای انطباق با شرایط و ضوابط ارتقاء سلامت محصول تولیدی، این دستورالعمل در دوره اول از شروع کشت محصول سبزی و صیفی گلخانه ای در هر استان، به صورت تشویقی خواهد بود و در دوره کشت بعدی آن، اجباری خواهد شد.

پ) سازمان کار

به منظور تدوین و اجرایی نمودن این دستورالعمل، کارگروه ملی ارتقاء سلامت محصولات گلخانه ای به ریاست سازمان حفظ نباتات و عضویت نمایندگان معاونت امور باغبانی، معاونت توسعه بازرگانی، سازمان غذا و دارو، موسسه آموزش و ترویج کشاورزی و سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور و کارگروه استانی ارتقاء سلامت محصولات گلخانه ای نیز با اعضاء متناظر استانی تشکیل می گردد.

ت) فرایند کار

ت-۱) فرایند شناسایی و نظارت بر فرایند تولید محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای

۱. تدوین و ابلاغ دستورالعمل به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور و کلیه سازمان های جهادکشاورزی
۲. شناسایی کلیه تولیدکنندگان محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای و اطلاع رسانی دستورالعمل و اجباری شدن زمان اجرای آن به تولیدکنندگان مذکور طی جدول اطلاع رسانی پیوست
۳. شناسایی و استقرار مسئول فنی/ مسئول تجربی تولید در کلیه گلخانه های سبزی و صیفی و تعیین میزان کمبود مسئول فنی/ مسئول تجربی تولید در استان
۴. پیگیری و هماهنگی با سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان برای تامین و رفع کمبود نیروی مسئول فنی/ مسئول تجربی تولید موردنیاز

۵. استقرار واحد کنترل کیفیت در گلخانه های تولید محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای مطابق دستورالعمل ابلاغی ساماندهی و به روزرسانی واحدهای کنترل کیفیت در گلخانه های تولید محصولات سبزی و صیفی
۶. ثبت و مستندسازی و به روزرسانی اطلاعات عملیات تولید تا برداشت محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای توسط مسئول فنی/مسئول تجربی تولید در سامانه سانکا

ت-۲) فرایند تایید سلامت و عرضه داخلی محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای

۱. ثبت درخواست در سامانه سماک برای اخذ گواهی تایید سلامت محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای از طریق یکی از دو روش ذیل:
 - ۱-۱- اخذ پروانه کاربرد نشان حدمجاز آلاینده ها در محصولات کشاورزی از سامانه سماک.
 - ۱-۲- اخذ گواهی ارتقاء سلامت محصولات گیاهی از سامانه سماک.
۲. اخذ کد شناسه (QR Code) در سامانه سماک مبنی بر تایید سلامت محصول و اجازه عرضه داخلی محصول سبزی و صیفی گلخانه ای.
۳. عرضه محصول سبزی و صیفی گلخانه ای به واحد سورت و بسته بندی و میادین میوه و تره بار داخل و خارج استان با ارائه کد شناسه (QR Code) صادره از سامانه سماک (شناسه محصول ترجیحا به صورت برچسب بر روی هر محصول یا هر بسته بندی محصول الصاق گردد).
۴. اختصاص غرفه های مشخص در میادین میوه و تره بار داخل و خارج استان به گلخانه داران و یا تشکل استانی یا کشوری برای عرضه محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای عرضه شده مطابق این دستورالعمل.

ث) الزامات

- شناسایی کلیه تولیدکنندگان محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای و اطلاع رسانی دستورالعمل
- شناسایی و استقرار مسئول فنی/مسئول تجربی تولید و نظارت دقیق تر بر عملکرد آنها توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان و کشور
- شناسایی واحدهای سورت و بسته بندی و مراکز عمده عرضه محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای در استان و تامین غرفه های مناسب برای عرضه محصول
- بهبود مدیریت تولید تا عرضه محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای از طریق توانمندسازی مسئولین فنی گلخانه و مسئولین تجربی تولید/توسعه کاربرد مدیریت تلفیقی آفات و بیماریها و کنترل بیولوژیک در گلخانه/تامین آفتکش های کم خطر برای گلخانه داران/بهبود تغذیه و بهینه سازی کاربرد کودهای شیمیایی و غیرشیمیایی در گلخانه/سورت و بسته بندی و حمل و نقل مناسب براساس دستورالعمل های فنی ابلاغی مراجع ذیصلاح (فهرست عناوین دستورالعمل ها و نشریات فنی و ترویجی مرتبط با محصولات گلخانه ای به پیوست این دستورالعمل می باشد که فایل دستورالعمل های مذکور از پایگاه اینترنتی وزارت جهاد کشاورزی، بخش معاونت باغبانی (دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی قسمت دستورالعمل ها) قابل دریافت می باشد).
- اصلاح و نوسازی و تجهیز گلخانه های سبزی و صیفی با هدف بهبود کیفیت و کمیت محصول تولیدی
- ایجاد ردیف اعتباری ویژه برای اعطای تسهیلات ارزان قیمت به تولیدکنندگان محصولات گلخانه ای
- انعقاد تفاهم نامه فیما بین معاونت باغبانی و سازمان میادین میوه و تره بار کشور برای اجرای دستورالعمل قیمت گذاری

ج) مشوق ها

این مشوق ها به تولیدکنندگان محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای عرضه شده مطابق این دستورالعمل و با هماهنگی مراجع ذیربط، اعطا می شود:

- امکان عرضه محصول با قیمت متفاوت از سایر تولیدکنندگان محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای به نحوی که براساس قیمت های تعیین شده توسط سازمان میادین میوه و تره بار برای هر محصول در سه گروه قیمتی کف، سقف و ممتاز، محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای عرضه شده مطابق این دستورالعمل، با قیمت ممتاز قابل فروش بوده و سایر محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای که مطابق این دستورالعمل نباشند، با قیمت کف قابل فروش می باشند.
- اولویت واگذاری یا تخفیف واگذاری غرف سازمان میادین میوه و تره بار
- امکان بهره مندی از تخفیف مربوط به هزینه صدور و تمدید پروانه های تاسیس، توسعه و بهره برداری گلخانه
- اولویت در بهره مندی از تسهیلات سامانه سیتا، تسهیلات مکانیزاسیون، سرمایه در گردش و اصلاح و نوسازی واحدهای گلخانه ای
- امکان کاهش سهم آورده شخصی و افزایش دوره تنفس برای اخذ تسهیلات بانکی
- کاهش ۲۰ درصدی هزینه بیمه محصولات کشاورزی

چ) تخلفات و مجازات

۱) تخلفات

- در صورت مشاهده هریک از تخلفات ذیل در اجرای این دستورالعمل و در مراحل تولید تا عرضه محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای، مراتب از طریق مراجع قانونی ذیصلاح مورد پیگیری قرار خواهد گرفت:
- ثبت اطلاعات نادرست فرایند تولید تا برداشت محصول توسط مسئول فنی یا مسئول تجربی تولید در سامانه سانکا و یا تایید اطلاعات نادرست ثبت شده در سامانه سانکا توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان
 - صدور شناسه محصول علیرغم وجود اطلاعات نادرست ثبت شده در سامانه سانکا توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان و یا کشور
 - جعلی یا مخدوش بودن تاییدیه انطباق محصول بارگذاری شده در سامانه سانکا
 - جعلی بودن شناسه محصول صادره برای محصول سبزی و صیفی گلخانه ای ارائه شده به واحد سورت و بسته بندی و یا میادین میوه و تره بار
 - اختلاط محصول گلخانه ای شناسه دار با محصولات دیگر توسط گلخانه دار و یا واحد سورت و بسته بندی و یا میادین میوه و تره بار

۲) مجازات

- تعلیق پروانه اشتغال مسئول فنی/ گواهی مسئول تجربی تولید/ راهبر استانی سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان
- معرفی متخلفین به هیئت انتظامی سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی
- معرفی متخلفین به مراجع قضایی با عنوان مجرمیت مبنی بر مخاطره انداختن سلامت و بهداشت عمومی
- تعلیق و یا ابطال پروانه بهره برداری واحد گلخانه ای و لغو کلیه امتیازات مرتبط با آن
- لغو کلیه امتیازات و مشوق های اعطا شده ناشی از اجرای این دستورالعمل
- امحاء و معدوم نمودن محصولات نامنتطبق، با احکام صادره مراجع قانونی مرتبط

ح) نحوه نظارت

به منظور نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل در سطح استانی و ستادی، سازمان جهادکشاورزی استان به صورت دوره ای از واحدهای تولید محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای براساس فرمت پیوست، بازدید و نظارت خواهد داشت و گزارش آن را به سازمان حفظ نباتات و معاونت باغبانی ارسال می نماید. نظارت عالیه توسط معاونت باغبانی و سازمان حفظ نباتات نیز به صورت دوره ای از استانها انجام می پذیرد.

خ) جدول زمان بندی

اقدام	مسئول اقدام	مهلت اقدام
تدوین و ابلاغ دستورالعمل اجرایی	معاونت باغبانی	۳۱ خرداد ۱۴۰۱
شناسایی کلیه تولیدکنندگان محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای و اطلاع رسانی دستورالعمل و اجباری شدن زمان اجرای آن به تولیدکنندگان مذکور	سازمان نظام مهندسی کشاورزی استانها/ سازمان جهادکشاورزی استانها	۱ تیر تا ۳۱ تیر ۱۴۰۱
شناسایی و استقرار مسئول فنی/ مسئول تجربی تولید در کلیه گلخانه های سبزی و صیفی	سازمان نظام مهندسی کشاورزی استانها/ سازمان جهادکشاورزی استانها	۱ تا ۳۱ تیر ۱۴۰۱
شناسایی واحدهای سورت و بسته بندی و مراکز عمده عرضه محصول گلخانه ای در استان و تامین غرفه های مناسب برای عرضه محصول	سازمان جهادکشاورزی استانها	۱ تا ۳۱ تیر ۱۴۰۱
پیگیری و هماهنگی با سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان برای تامین و رفع کمبود نیروی مسئول فنی/ مسئول تجربی تولید موردنیاز	سازمان نظام مهندسی کشاورزی استانها/ سازمان جهادکشاورزی استانها	۱۰ تا ۳۱ تیر ۱۴۰۱
استقرار واحد کنترل کیفیت در گلخانه های تولید محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای مطابق دستورالعمل ابلاغی	سازمان نظام مهندسی کشاورزی استانها/ سازمان جهادکشاورزی استانها/ گلخانه دار	۱۰ تا ۳۱ تیر ۱۴۰۱
ثبت و مستندسازی و به روزسانی اطلاعات عملیات تولید تا برداشت محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای در سامانه سانکا برای گلخانه های سبزی و صیفی	سازمان نظام مهندسی کشاورزی استانها/ مسئول فنی و مسئول تجربی تولید	از شروع کشت تا پایان برداشت محصول
ثبت درخواست در سامانه سماک برای عرضه داخلی محصولات گلخانه ای سبزی و صیفی	گلخانه دار	از شروع کشت تا پایان برداشت محصول
اخذ تاییدیه انطباق محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای از نظر حد مجاز باقیمانده آلاینده ها در محصولات کشاورزی برای عرضه در بازار داخلی مطابق استانداردهای ملی موجود از سامانه سماک	گلخانه دار	از شروع کشت تا پایان برداشت محصول
اخذ کد شناسه (QR Code) در سامانه سماک برای عرضه محصول سبزی و صیفی گلخانه ای	گلخانه دار	از شروع کشت تا پایان برداشت محصول
عرضه محصول سبزی و صیفی گلخانه ای از گلخانه به واحد سورت و بسته بندی و میادین میوه و تره بار داخل و خارج استان با ارائه کد شناسه (QR Code) صادره در سامانه سماک	گلخانه دار	از شروع کشت تا پایان برداشت محصول

پیوست ۱

فرم گزارش نظارت ادواری واحدهای گلخانه ای / واحدهای سورت و بسته بندی و مراکز عرضه محصولات گلخانه ای

نظارت ادواری اول ☐ نظارت ادواری دوم ☐ نظارت ادواری سوم ☐

نام واحد گلخانه ای:	نام محصول:	میزان تولید:	میزان صادرات:
نام استان:	نام شهرستان:	نشانی گلخانه:	
ثبت عملیات تولید تا عرضه محصول گلخانه ای در سامانه سانکا: ☐ انجام شده ☐ انجام نشده ☐			
گواهی انطباق محصول: ☐ دارد (در پیوست می باشد) ☐ ندارد ☐			
نام واحد سورت و بسته بندی:	نام محصول:	ظرفیت واحد در سال:	میزان محصول دریافتی در سال:
نام استان:	نام شهرستان:	نشانی واحد:	
مجوز واحد: شماره و تاریخ	مستندات کدگذاری تامین کنندگان:	مستندات تامین کنندگان:	
	☐ دارد ☐ ندارد	☐ دارد ☐ ندارد	
وضعیت رعایت دستورالعمل سورت و بسته بندی:			
رعایت بهداشت محیط و کارکنان ☐ رعایت ضوابط فنی سورت و نگهداری محصول ☐ رعایت ضوابط بسته بندی ☐			

گزارش نمونه برداری و آنالیز محصول در واحد گلخانه ای / واحد سورت و بسته بندی و مراکز عرضه محصولات گلخانه ای		
نام واحد گلخانه ای:	نام واحد سورت و بسته بندی:	نام و نام خانوادگی نمونه بردار:
تاریخ نمونه برداری:	تعداد نمونه:	شماره پلمپ نمونه:
نام آزمایشگاه:	تاریخ ارسال نمونه به آزمایشگاه:	برگه گواهی انطباق محصول: پس از دریافت، در پیوست گردد

تیم نظارت ادواری بر واحد گلخانه ای / واحد سورت و بسته بندی و مراکز عرضه محصولات گلخانه ای	
نام و نام خانوادگی	تاریخ و امضاء
مدیر باغبانی استان:	
مدیر حفظ نباتات استان:	
نماینده سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان:	

نتیجه نظارت ادواری پس از بررسی مستندات و گواهی انطباق محصول

اجازه عرضه: ☐ دارد ☐ ندارد ☐

معاون بهبود تولیدات گیاهی استان:.....

تاریخ و امضاء:.....

پیوست ۲

فهرست دستورالعمل ها، نشریات فنی و ترویجی مرتبط با محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای

الف) دستورالعمل ها و نشریات فنی مرتبط با قبل از تولید محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای

- دستورالعمل نحوه تامین و توزیع بذور گلخانه ای در استانها. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۳۹۸. ابلاغی توسط معاونت امور باغبانی به کلیه سازمان جهادکشاورزی استانها.
- ضوابط و دستورالعمل گلخانه تولید مکانیزه نشای سبزی و صیفی. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۳۹۵. ابلاغی توسط معاونت امور باغبانی به کلیه سازمان جهادکشاورزی استانها.
- ضوابط و الزامات اختصاصی تولید مکانیزه نشای خیار. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۳۹۶. ابلاغی توسط معاونت امور باغبانی به کلیه سازمان جهادکشاورزی استانها.
- ضوابط و الزامات اختصاصی تولید مکانیزه نشای گوجه فرنگی. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۳۹۶. ابلاغی توسط معاونت امور باغبانی به کلیه سازمان جهادکشاورزی استانها.
- ضوابط و الزامات اختصاصی تولید مکانیزه نشای فلفل. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۳۹۶. ابلاغی توسط معاونت امور باغبانی به کلیه سازمان جهادکشاورزی استانها.
- ضوابط و الزامات اختصاصی تولید مکانیزه نشای بادمجان. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۳۹۶. ابلاغی توسط معاونت امور باغبانی به کلیه سازمان جهادکشاورزی استانها.
- ضوابط و دستورالعمل فنی تولید نشای پیوندی سبزی و صیفی. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۳۹۶. ابلاغی توسط معاونت امور باغبانی به کلیه سازمان جهادکشاورزی استانها.
- دستورالعمل صدور مجوز تولید تجاری نشای مکانیزه. انتشارات سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی. موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال، سال ۱۳۹۴.
- نشریه شماره ۲- آشنایی با ملون ها. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۳۹۵.
- روش های ضدعفونی خاک و بسترهای کشت در گلخانه. انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، سال ۱۳۸۷.
- بذر گوجه فرنگی- ویژگیها و روش های آزمون، استاندارد ملی شماره ۲۷۲، سال ۱۳۹۲.

ب) دستورالعمل ها و نشریات فنی مرتبط با حین تولید محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای

- ضوابط و دستورالعمل فنی استفاده از زنبورهای مخملی (بامل بی) برای گرده افشانی در محصولات گلخانه ای. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۳۹۶. ابلاغی توسط معاونت امور باغبانی به کلیه سازمان جهادکشاورزی استانها.
- فناوری تولید کاهوی آیسبرگ (Iceberg) و معرفی ارقام تجاری آن. انتشارات موسسه تحقیقات علوم باغبانی-پژوهشکده سبزی و صیفی، سال ۱۳۹۶.
- تولید سبزی ارگانیک. انتشارات مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی سیستان و بلوچستان، سال ۱۳۹۳.
- دستورالعمل فنی تولید خیار گلخانه ای. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۴۰۰.
- دستورالعمل فنی تولید گوجه فرنگی گلخانه ای. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۴۰۰.
- دستورالعمل فنی تولید فلفل گلخانه ای. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۴۰۰.
- دستورالعمل فنی بادمجان گلخانه ای. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۴۰۰.

- برنامه همکاری مشترک افزایش تولید و عرضه محصولات گلخانه ای و قارچ خوراکی گواهی شده. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۳۹۹. ابلاغی توسط معاونت امور باغبانی به کلیه سازمان جهادکشاورزی استانها.
- دستورالعمل ساماندهی و به روزرسانی واحدهای کنترل کیفیت در گلخانه های تولید محصولات سبزی و صیفی. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۴۰۰. ابلاغی توسط معاونت امور باغبانی به کلیه سازمان جهادکشاورزی استانها.
- سم پاش های دارای تکنولوژی نوین برای کشت های گلخانه ای و باغات متراکم. انتشارات سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان، سال ۱۳۹۷.
- گرده افشانی مصنوعی در ملونها. انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی- پژوهشکده سبزی و صیفی، سال ۱۳۹۶.
- اصول تغذیه سبزی و صیفی در گلخانه. انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، موسسه تحقیقات علوم باغبانی، پژوهشکده سبزی و صیفی. سال ۱۳۹۸.
- عوامل محیطی مؤثر بر رشد و نمو گوجه فرنگی در گلخانه. انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، موسسه تحقیقات علوم باغبانی، پژوهشکده سبزی و صیفی. سال ۱۳۹۷.
- مدیریت تغذیه در تولید سبزی و صیفی ارگانیک در گلخانه. انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی موسسه تحقیقات علوم باغبانی، پژوهشکده سبزی و صیفی، سال ۱۳۹۸.
- مدیریت تلفیقی حاصلخیزی خاک و تغذیه گیاه در گوجه فرنگی گلخانه ای. انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، موسسه تحقیقات خاک و آب. سال ۱۳۹۵.
- مدیریت تلفیقی حاصلخیزی خاک و تغذیه گیاه در خیار گلخانه ای. انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، موسسه تحقیقات خاک و آب. سال ۱۳۹۵.
- ویروس چروکیدگی قهوه ای میوه گوجه فرنگی. انتشارات موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور. سال ۱۴۰۰.
- دستورالعمل فنی مدیریت تلفیقی عوامل خسارت زای خیار گلخانه ای بر پایه کنترل بیولوژیک. انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی. سال ۱۳۹۴.
- دستورالعمل اجرایی کاربرد صابون حشره کش در کنترل آفات مکنده (شته ها و کنه ها). انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی. سال ۱۳۹۴.
- دستورالعمل فنی با عنوان گزارش کوتاه از بیماری روگوز قهوه ای میوه گوجه فرنگی تهدید بسیار جدی در تولید گوجه فرنگی و فلفل در سطح جهان. انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، موسسه تحقیقات علوم باغبانی. سال ۱۴۰۰.
- دستورالعمل راهبردی و نظارت بر عملیات کنترل بیولوژیک آفات انتشارات سازمان حفظ نباتات، دفتر پیش آگاهی و کنترل عوامل خسارت زا. سال ۱۳۹۸.
- دستورالعمل کنترل بیولوژیک آفات مهم محصولات زراعی، باغی و گلخانه ای، انتشارات سازمان حفظ نباتات، دفتر پیش آگاهی و کنترل عوامل خسارت زا. سال ۱۳۹۸.
- دستورالعمل اجرایی مدیریت تلفیقی بیماری های محصولات سبزی و جالیز در گلخانه. انتشارات سازمان حفظ نباتات، دفتر پیش آگاهی و کنترل عوامل خسارت زا. سال ۱۳۹۹.
- دستورالعمل اجرایی مدیریت تلفیقی آفات محصولات سبزی و جالیز در گلخانه. انتشارات سازمان حفظ نباتات، دفتر پیش آگاهی و کنترل عوامل خسارت زا. سال ۱۳۹۹.
- دستورالعمل پروژه توسعه کاربرد عوامل کنترل بیولوژیک در قالب مدیریت تلفیقی آفات در محصولات گلخانه ای کشور، انتشارات سازمان حفظ نباتات، دفتر پیش آگاهی و کنترل عوامل خسارت زا. سال ۱۳۹۸.
- نشریه شماره ۱- زنبورهای گرده افشان بامبل. دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچهای خوراکی، سال ۱۳۹۵.

- تربیت و هرس گوجه فرنگی گلخانه ای. انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان هرمزگان. سال ۱۳۹۶.
- آفت کش های ارگانیک، غیرشیمیایی و سازگار با محیط زیست. انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی. سال ۱۳۹۰.
- برنامه مدیریت تلفیقی کنترل عوامل خسارت زای محصولات گلخانه ای. انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی. سال ۱۳۹۰.
- مدیریت تلفیقی عوامل خسارت زای گوجه فرنگی گلخانه ای. انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی. سال ۱۳۹۰.
- گزارش نهایی ارزیابی برخی از عوامل کنترل بیولوژیک آفات و بیماری های محصولات گلخانه ای خیار و گوجه فرنگی. انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، سال ۱۳۹۰.
- زنبورهای مخملی، گرده افشان های مناسب برای محصولات باغی و گلخانه ای. انتشارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور و علوم باغبانی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اصفهان. سال ۱۳۹۷.
- عملیات خوب کشاورزی ایران (ایران گپ) - خیار - استاندارد ملی شماره ۱۶۵۳۸ - سال ۱۳۹۲.
- عملیات خوب کشاورزی ایران (ایران گپ) - گوجه فرنگی - استاندارد ملی شماره ۱۶۶۵۰ - سال ۱۳۹۲.

ج) دستورالعمل ها و نشریات فنی مرتبط با پس از تولید محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای

- دستورالعمل واحدهای سورت و بسته بندی مورد تایید برای صادرات محصولات گلخانه ای. دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچهای خوراکی. سال ۱۴۰۰.
- دستورالعمل فنی صادرات محصول گوجه فرنگی گلخانه ای. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۳۹۷. ابلاغی توسط معاونت امور باغبانی به کلیه سازمان جهادکشاورزی استانها.
- دستورالعمل پرداخت یارانه محصول گواهی شده. تهیه شده توسط دفتر امور گلخانه ها، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی در سال ۱۴۰۰. ابلاغی توسط معاونت امور باغبانی به کلیه سازمان جهادکشاورزی استانها.
- خیار نگه داری و حمل و نقل سرد خانه ای - آیین کار - استاندارد ملی شماره ۳۸۹۴. سال ۱۳۹۳.
- دستورالعمل صدور، تجدید، تعلیق، رفع تعلیق و ابطال پروانه کاربرد نشان حدمجاز آلاینده ها در محصولات کشاورزی. استاندارد ملی شماره ۱۳۴/د، سال ۱۳۹۷.

پیوست ۳

جدول برش استانی برنامه اطلاع رسانی دستورالعمل اجرایی شناسایی و نظارت بر فرآیند تولید تا عرضه داخلی محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای در استانهای کشور														
ردیف	نام استان	سطح گلخانه خيار در سال ۹۹ (هکتار)	عناوین برنامه ها و اقدامات											
			اطلاع رسانی			مصاحبه				ترویجی		تعداد شهرستانهای استان		
			پیامک	بنر	بروشور	سایت	مطبوعات (خبرنامه و روزنامه استانی)	رسانی ملی	نشست خبری	بازدید ترویجی	دوره های آموزشی		توزیع نشریه و پوستر	
۱	آذربایجان شرقی	۹۶	پیامک به تعداد متقاضیان شناسایی شده الزامی است.	۲۱	۲۹	۴	۱	۱	۱	۱	۱	۵۷	۲۱	
۲	آذربایجان غربی	۲۸		۱۷	۹	۴	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱۷	۱۷
۳	اردبیل	۵		۱۲	۱	۴	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۳	۱۲
۴	اصفهان	۸۷۶		۲۴	۲۶۳	۱۲	۳	۲	۲	۳	۳	۳	۵۲۶	۲۴
۵	البرز	۲۸		۷	۸	۴	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱۷	۷
۶	ایلام	۰.۹		۱۲	۰	۴	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱۲
۷	بوشهر	۲۷		۱۰	۸	۴	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱۶	۱۰
۸	تهران	۲۵۰۲		۱۶	۷۵۰	۱۲	۴	۲	۵	۳	۳	۳	۱۵۰۱	۱۶
۹	چهارمحال و بختیاری	۱		۱۰	۰	۴	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱۰
۱۰	خراسان جنوبی	۳۶		۱۱	۱۱	۴	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۲۲	۱۱
۱۱	خراسان رضوی	۱۶۶		۳۳	۵۰	۸	۲	۱	۱	۳	۳	۳	۱۰۰	۳۳
۱۲	خراسان شمالی	۴۷		۸	۱۴	۴	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۲۸	۸
۱۳	خوزستان	۱۲۲		۲۸	۳۷	۸	۲	۱	۱	۳	۳	۳	۷۳	۲۸
۱۴	زنجان	۳		۸	۱	۴	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۲	۸
۱۵	سمنان	۱۰۸		۸	۳۲	۸	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۶۵	۸
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۱۰		۲۳	۳۳	۸	۲	۲	۱	۲	۲	۲	۶۶	۲۳
۱۷	فارس	۱۹۹		۱	۶۰	۸	۲	۲	۱	۲	۲	۲	۱۱۹	۱
۱۸	قزوین	۱۱۰.۱		۶	۳	۴	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۷	۶
۱۹	قم	۲۴		۱	۷	۴	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱۴	۱
۲۰	کردستان	۱۲		۱۰	۴	۴	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۷	۱۰
۲۱	کرمان	۱۲۲		۲۳	۳۷	۸	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۷۳	۲۳

۱	۱۱۷۶	۴	۴	۳	۲	۳	۱۲	۵۸۸	۱		۱۹۶۰	جنوب کرمان	۲۲
۱۴	۵	۱	۱	۰	۱	۱	۴	۲	۱۴		۸	کرمانشاه	۲۳
۹	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۴	۰	۹		۱.۴	کهگیلویه و بویراحمد	۲۴
۱۴	۴	۱	۱	۰	۱	۱	۴	۲	۱۴		۶	گلستان	۲۵
۱۷	۰	۲	۲	۰	۱	۱	۴	۰	۱۷		۰.۷	گیلان	۲۶
۱۱	۳	۱	۱	۰	۱	۱	۴	۲	۱۱		۵.۴	لرستان	۲۷
۲۲	۲۳	۲	۲	۰	۱	۱	۴	۱۱	۲۲		۳۸	مازندران	۲۸
۱۲	۳۱	۱	۱	۰	۱	۱	۴	۱۵	۱۲		۵۲	مرکزی	۲۹
۱۳	۱۰	۱	۱	۰	۲	۱	۴	۵	۱۳		۱۷.۲	هرمزگان	۳۰
۱۰	۳۷	۱	۱	۰	۱	۱	۴	۱۹	۱۰		۶۲	همدان	۳۱
۱۰	۵۱۹	۳	۳	۲	۲	۳	۱۲	۲۶۰	۱۰		۸۶۵	یزد	۳۲
۴۲۲	۴۵۲۴	۵۰	۵۰	۱۹	۴۰	۴۵	۱۸۴	۲۲۶۲	۴۲۲	۰	۷۵۳۹	جمع کل	

توضیح:

- ۱- به تعداد شهرستان های هر استان، نصب بنر در مدیریت های جهادکشاورزی شهرستان پیش بینی شده است.
- ۲- ۳۰ درصد از سطح گلخانه های خیار هر استان، برای تهیه بروشور اطلاع رسانی (برای هر هکتار ۱ نسخه) و توزیع نشریه و پوستر ترویجی (برای هر هکتار ۲ نسخه) لحاظ شده است.

نمونه پیامک ها برای اطلاع رسانی به تولیدکنندگان محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای

- ارتقاء کیفیت محصولات کشاورزی به منظور تامین سلامت آحاد جامعه، یک وظیفه ملی و اخلاقی هر تولیدکننده بخش کشاورزی می باشد.
- دستورالعمل شناسایی و نظارت بر تولید تا عرضه داخلی محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای در مورخ به کلیه استانها ابلاغ گردید.
- تولیدکنندگان محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای ملزم به نظارت مستقیم بر وضعیت تولید محصولات واحد گلخانه ای خود از تولید تا عرضه به بازار می باشند
- کلیه گلخانه داران ملزم به استقرار یا به روزرسانی واحد کنترل کیفیت در گلخانه خود می باشند و می بایست یکی از کارکنان خود اعم از مسئول فنی و یا مسئول تجربی تولید و نظایر آن را به عنوان مدیر کنترل کیفیت گلخانه تعیین نمایند.
- کلیه مسئولین فنی/مسئولین تجربی تولید واحدهای گلخانه ای ملزم به ثبت و مستندسازی اطلاعات عملیات تولید تا برداشت محصولات تولیدی در سامانه سانکا (سامانه سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی) می باشند.
- شناسایی و نظارت بر تولید تا عرضه داخلی محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای، در طول مدت یک سال در کل گلخانه های سبزی و صیفی با عاملیت سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور و نظارت استانی سازمان جهادکشاورزی استانها و نظارت عالیه سازمان حفظ نباتات و معاونت امور باغبانی عملیاتی خواهد شد.
- به منظور ترغیب گلخانه داران در اجرای دستورالعمل شناسایی و نظارت بر تولید تا عرضه داخلی محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای و اعطای فرصت کافی به بهره بردار برای انطباق با شرایط و ضوابط ارتقاء سلامت محصول تولیدی، این دستورالعمل در دوره اول از شروع کشت محصول سبزی و صیفی گلخانه ای در هر استان، به صورت تشویقی خواهد بود و در دوره کشت بعدی آن، اجباری خواهد شد.
- با توجه به ضرورت نظارت و پایش کیفیت و سلامت محصولات گیاهی عرضه شده به بازار داخلی، ارائه پروانه کاربرد مجاز آلاینده ها در محصولات کشاورزی و یا کد شناسه صادره در سامانه سماک وزارت جهادکشاورزی درخصوص گواهی سلامت محصولات گیاهی، برای عرضه به واحدهای سورت و بسته بندی و میادین میوه و تره بار به زودی اجباری خواهد شد.
- مشوق های ذیل به تولیدکنندگان محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای عرضه شده مطابق این دستورالعمل، اعطا می گردد:

- امکان عرضه محصول با قیمت متفاوت از سایر تولیدکنندگان محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای براساس قیمت های تعیین شده توسط سازمان میادین میوه و تره بار به نحوی که محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای عرضه شده مطابق این دستورالعمل، با قیمت ممتاز قابل فروش می باشند و سایر محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای که مطابق این دستورالعمل نباشند، با قیمت کف قابل فروش می باشند.

- اولویت واگذاری یا تخفیف واگذاری غرف سازمان میادین میوه و تره بار

- امکان بهره مندی از تخفیف مربوط به هزینه صدور و تمدید پروانه های تاسیس، توسعه و بهره برداری گلخانه

- اولویت در بهره مندی از تسهیلات سامانه سیتا، تسهیلات مکانیزاسیون، سرمایه در گردش و اصلاح و نوسازی واحدهای گلخانه ای

- امکان کاهش سهم آورده شخصی و افزایش دوره تنفس برای اخذ تسهیلات بانکی

- کاهش ۲۰ درصدی هزینه بیمه محصولات کشاورزی

➤ در صورت مشاهده هریک از تخلفات ذیل در اجرای این دستورالعمل و در مراحل تولید تا عرضه محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای، مراتب از طریق مراجع قانونی ذیصلاح مورد پیگیری قرار خواهد گرفت:

- ثبت اطلاعات نادرست فرایند تولید تا برداشت محصول توسط مسئول فنی یا مسئول تجربی تولید در سامانه سانکا و یا تایید اطلاعات نادرست ثبت شده در سامانه سانکا توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان

- صدور شناسه محصول علیرغم وجود اطلاعات نادرست ثبت شده در سامانه سانکا توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی استان و یا کشور

- جعلی یا مخدوش بودن تاییدیه انطباق محصول بارگذاری شده در سامانه سانکا

- جعلی بودن شناسه محصول صادره برای محصول خیار گلخانه ای ارائه شده به واحد سورت و بسته بندی و یا میادین میوه و تره بار

- اختلاط محصول گلخانه ای شناسه دار با محصولات دیگر توسط گلخانه دار و یا واحد سورت و بسته بندی و یا میادین میوه و تره بار